Valoarea și numărul anilor

(Grigore Constantinescu – 12 decembrie 2009)

Au fost suficiente prilejuri de a omagia mari artiști în parcursul anului 2009 care, iată, se apropie de sfârșit. Înainte de a porni mai departe, îi mai reamintim odată, căci lumea muzicii le arată prețuirea cuvenită, iar melomanii au fost dăruiți cu minunate jerbe sonore.

Ne oprim firește la reperele „rotunde", care marchează existența unor asemenea mari artiști. Cel mai îndepărtat reper, dintre cei pe care i-am amintit și ascultat, aparține momentului despărțirii de Georg Friedrich Händel, plecat pe drumurile veșniciei cu două veacuri și jumătate în urmă (Londra, 1759). Rezonanța marilor sale capodopere oratoriale își păstrează însă reverberația în continuare.

Urmează comemorarea celor două sute de ani de la o altă despărțire, momentul în care lumea își lua rămas bun de la impunătorul maestru al clasicismului vienez, Joseph Haydn (Viena, 1809). Modelul händelian al oratoriilor s-a îmbinat cu această amintire, cei doi creatori fiind mereu prilej de mare încântare, chiar și în concertele recentului Festival Internațional „George Enescu".

Porțile muzicii romantice s-au deschis, tot cu două secole în urmă, prin primele personalități ce aleseseră noul drum. Între aceștia, Felix Mendelssohn Bartholy (născut în 1809) s-a remarcat propunând pagini sonore programatice, împletite cu creații după modelul stilului bachian. Opera sa răsună cu aceiași viață pe drumul timpului, mari violoniști îi interpretează concertele, mari pianiști „Cântecele fără cuvinte" sau piesele cu orchestră. În tezaurul moștenit de noi, cei trei compozitori aduc bogăția lor spre noi.

Dar nici secolul XX nu este mai puțin receptiv la asemenea aniversări. În Spania, printre discipolii și urmașii lui Felipe Pedrell se află și Isaac Albéniz (anul de trecere în eternitate 1909), semnatarul minunatelor pagini de muzică iberică și unul dintre ctitorii noii școli componistice în care se cânta după modele folclorice de fandango, hota, malaguena, cante jondo, copla.

Privind lumea maeștrilor români, ne oprim asupra unui chip de muzician care a luminat secolul valah. Este Paul Constantinescu (născut în 1909), descoperitorul muzicii bizantine pentru semenii săi în cele două Oratorii dedicate Mântuitorului și numeroasele sale pagini instrumentale, fără a uita sonoritățile pe versuri eminesciene.

Ni-i reamintim acum din dorința de a nu fi uitați, mai ales că anul următor va fi dedicat altor mari maeștri ai sufletului iubitorilor poeziei muzicii, Frederic Chopin și Robert Schumann, omagiați în bicentenarul venirii lor. Îmi apare minunat, sărbătorindu-i pentru ce ne dăruiesc, căci descoperim astfel valoarea înaintașilor noștri, în calea Frumosului muzical, fără a ține seama de numărul anilor.